

ЗРЯЛАТА МУЗИКАЛНА МЛАДОСТ НА БЪЛГАРИЯ

Нека това не звучи претенциозно, защото, когато на сцената застанат деца и музицират със самочувствието и сериозността на възрастни, човек започва да се замисля на какви закони са подвластни детските способности и къде са границите на тяхното развитие. Трудно е да се намери точен отговор на тези въпроси след концерта на млади изпълнители от средните музикални училища в България, включен в програмата на фестивала „Мартенски музикални дни“. Ето вече четвърта година бъдещите властители на концертния подиум ни радват с присъствието си, с желанието си за творчество, с амбицията и упорството да издигнат свой глас в изпълнителското изкуство. Тук и дума не може да става за онова снихождение, с което твърде често съдим за нашите деца. Те дават достатъчно сериозна заявка за своя творчески потенциал, за да си позволим занижени критерии. И ние се

убеждаваме в това с всяка измината година.

Трудно е сред многочисленния брой участници (общо 23 деца) в концерта да се отсее най-доброто, да се излъчат „звездите“. Надделя впечатлението за общо високо изпълнителско ниво, което се поддържа вече четвърта година и подсказва, че младите музикални дарования в България имат не само качествени, но и количествени измерения.

Явно видимите белези на ранната зрялост са вече сериозно явление сред децата. Доказателство за това ни даде онова почти професионално отношение към инструментата, вниманието към звука, фразата. А примерите бяха много. Самочувствието на седмокласниците Николай Антонов (цигулка, Плевен), Естер Берберян (пиано, София), Пламена Червенкова (цигулка, Русе), Елина Джарова (цигулка, Бургас), Десислава Шерва (пиано, Бургас), Теодора Бакърджиева (ксийлофон, Варна), Ива

на Ангелова (обой, Бургас) и др. — бе подхранено и опряно на свободно боравене с музикалната материя (в която имаше сериозни за тяхната възраст инструментални проблеми), стремеж към мащабно мислене и динамично моделиране на музикалния израз, и не на последно място, съзнателно освождение и одухотворено присъствие. Т. е., става дума за сериозните подстъпи към една действителна музикална и художествена зрялост.

Не по-малко изненади (дори считам, че бяха по-ярки и по-интересни) донесе и представянето на най-малките. И учудващото тук бе не толкова възрастта, колкото тяхното осезаемо откриване, отделяне от заученото, от внушеното от преподавателя. В тях открихме бележите на едно разкрепостяващо се въображение, в което, струва ми се, бе най-голямата стойност на тяхното представяне. Ще припомня първо за най-малката участничка — пианистката Веселин-

ка Ботева от Русе (III клас), която изпълни „Етюд“ от Ал. Райчев с удивително самообладание, а след това и четвъртокласниците: Кристиян Чернев (виолончело, Плевен), който изненада с красотата на звукоизличаването и усета към музикалната фразировка, Марио Хосен (цигулка, Пловдив) — в неговото „Барабанче“ от Госек имаше чудесен шрих и вкус към добре оформения музикален детайл, Мадлен Саркисян (виолончело, Русе) — със стабилни технически сръчности и подвижна музикална мисъл и Десислава Попова (цигулка, Варна), с впечатляваща музикалност и пластичното изграждане на „Песен без думи“ от Чайковски. На свой ред дойдоха и петокласниците с по-ярко репертоарно присъствие. Сред тях се откриха отчетливо пианистката Светозара Панайотова от Русе, която със завидна за нейната възраст лекота преодоля фактурната сложност на „Песен“ от П. Владигеров, постиганки ця-

лостна линия в музикалното повествование и Диляна Николова — пианистка от Пловдив, с твърде успешния опит да направи от „Арабска“ от Дебюси истинска звукова живопис.

Едва ли е нужно да се започвава полемиката на този концерт в рамките на фестивала „Мартенски музикални дни“. Тъкмо на този сериозен и отговорен подиум може и трябва да се покаже младостта на българското музикално изпълнителство. И тази година тя имаше какво да „разкаже“ за себе си. Близката музикалност на тези деца можеше да удивя и най-скептично настроена публика. При това, тук не се говори за едно обикновено „можене“, а за стабилно, уверено навлизане в детайлите на инструменталната и художествена проблематика — впечатление, което оставиха почти всички участващи в концертното утро деца.

Ива ЧАВДАРОВА